

Sygn. akt III Ca 149/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Gajewski (spr.)

Sędziowie: SO Krzysztof Solecki

SR del. Hanna Thomas

Protokolant: sekr. sąd. Maciej Mądziel

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2019 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa I. M. i K. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wejherowie

z dnia 15 listopada 2018 r. sygnatura akt I C 2186/16

oddala apelację.

SSR del. Hanna Thomas SSO Krzysztof Gajewski SSO Krzysztof Solecki

Sygn. akt III Ca 149/19

UZASADNIENIE

Powodowie I. M. oraz K. M. wnieśli pozew przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S. o zapłatę solidarnie kwoty 25.721,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Jednocześnie wnieśli o zasądzenie od pozwanej solidarnie na rzecz powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od dokumentu stwierdzającego ustanowienie pełnomocnika.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powodowie są współwłaścicielami lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość położonego w B. przy ulicy (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w Wejherowie, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). W dniu 13 listopada 2015 r. powodowie zawarli z pozwaną spółką umowę ubezpieczenia, której przedmiotem było m.in. ubezpieczenie lokalu mieszkalnego od zdarzeń losowych i kradzieży z rozszerzeniem na wypadek powodzi. W dniu 9 stycznia 2016 r. ok. godz. 18:00 w wyniku awarii instalacji wodnej w mieszkaniu na pierwszym piętrze przy ul (...) w B., doszło do zalania mieszkania powodów. W związku z zaistniałym zdarzeniem miała miejsce interwencja straży pożarnej. Z zaświadczenia uzyskanego przez

powódkę wynika, iż po przyjeździe zastępów straży pożarnej zastano mieszkanie na parterze zalane wodą. W wyniku rozpoznania ustalono, że źródło wycieku znajduje się na I piętrze budynku. W dniu zdarzenia interwencje podjęli również funkcjonariusze policji z Komendy Powiatowej Policji w W., którzy udzielili asysty Państwowej Straży Pożarnej. Powodowie podali, iż w wyniku zaistniałego zdarzenia doszło do uszkodzenia lokalu mieszkalnego powodów poprzez zalanie m.in. sufitu, ścian oraz podłóg. Przedmiotowa szkoda została zgłoszona pozwanej w dniu 15 stycznia 2016 r. Pismem z dnia 10 lutego 2016 r. pozwana oświadczyła, iż szkoda powstała wskutek zamrożenia wody w instalacji, a więc w wyniku zdarzenia wyłączanego z ochrony ubezpieczeniowej. W odpowiedzi na powyższe pismo pełnomocnik powodów wystosował do pozwanej przed sądowe wezwanie do zapłaty, w którym to wezwaniu pełnomocnik odniósł się do zarzutów pozwanej i wskazał, iż twierdzenia pozwanej jakoby szkoda powstała w mieszkaniu powodów nie była objęta warunkami umowy ubezpieczenia są bezzasadne. Nie sposób zgodzić się z podnoszoną przez pozwaną argumentacją w sytuacji, w której szkoda powstała z winy osób trzecich. Mianowicie powoływano się na § 5 ust. 3 pkt 3 ogólnych warunków ubezpieczeń poza komunikacyjnych E. (...) stanowiący, iż ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych w wyniku zamrażania i rozmrażania wody w urządzeniach i instalacjach, w tym także zalania spowodowanego przez rozmrażanie wody jest dalece nieuzasadniona w sytuacji w której organy państwowe w sposób jednoznaczny stwierdziły, iż przyczyna zalania została zlokalizowana w mieszkaniu sąsiadki, tym samym pozbawiając powodów możliwość ewentualnego zapobiegnięcia powstałej awarii, bądź przyczynienia się do niej w jakikolwiek sposób. W ocenie powodów argumentacja pozwanej miałaby sens jedynie w sytuacji, w której do zamrożenia wody doszłoby w mieszkaniu powodów tzn. na skutek niedbalstwa. W niniejszej sprawie sytuacja taka jednakże nie zaistniała. Zdaniem powodów przyjęcie argumentacji pozwanej wypaczałoby sens umowy ubezpieczenia jako takiej. Zalanie lokalu wynikające z niedbalstwa sąsiada mieszkającego piętro wyżej jest bowiem sztandarowym przykładem zdarzenia wywołującego odpowiedzialność ubezpieczyciela.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z siedzibą w S. wniosło o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z należną opłatą skarbową od udzielonego pełnomocnictwa, według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie pozwany podniósł, iż nie kwestionuje, że w dacie zdarzenia łączyła go umowa ubezpieczenia mienia powodów w postaci mieszkania i wyposażenia, w tym pokoju, który uległ zalaniu, co stwierdza polisa ubezpieczeniowa numer (...) na okres od 14 listopada 2015r. do 13 listopada 2016r. Ubezpieczenie objęło w szczególności ochronę od zdarzeń losowych mienia powodów jak: mieszkanie, wyposażenie i rzeczy osobiste, w wariantcie II, z rozszerzeniem o powódź, gdzie odpowiednio dla każdej z tych kategorii suma ubezpieczenia została określona na kwoty 300.000zł, 30.000zł i 20.000zł, stanowiąc górną granicę odpowiedzialności pozwanego. Zgodnie z polisą, do umowy mają zastosowanie ogólne warunki ubezpieczenia mienia o symbolu (...) oraz postanowienia wspólne kod C- (...) (...) doręczone powodom przy zawieraniu umowy. Pozwany argumentował, iż w toku postępowania likwidacyjnego ustalił, że do szkody doszło wskutek zdarzenia, które z mocy umowy stron nie podlega ochronie albowiem na skutek zamrażania i rozmrażania wody w instalacji nad mieszkaniem powodów. Zgodnie zaś z treścią § 5 ust 3 pkt 3 OWU Mienia, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych jako następstwo zamrażania i rozmrażania wody w urządzeniach i instalacjach, w tym także zalania spowodowanego przez rozmrażanie wody. Pozwany podkreślił, iż okoliczność powstania szkody na skutek zamrażania i rozmrażania wody w instalacji nie powinna być sporna albowiem została ona wskazana przez samych powodów. W dalszej kolejności pozwany nadmienił, iż ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje także szkód wynikających z przemrażania i zagrzybienia mienia (§ 5 ust. 4 OWU Mienia). Jednocześnie wobec treści umowy stron w ocenie pozwanego nie można zgodzić się z powodami, że wyłączenie objęte powołanym postanowieniem § 5 ust. 3 pkt 3 OWU Mienia nie ma zastosowania w przypadku gdy za stan instalacji, w której doszło do zamrażania i rozmrażania wody odpowiada osoba trzecia, a nie powodowie, to odszkodowanie jest należne. \

Wyrokiem z dnia 15 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy w Wejherowie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 16.203,24 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14 listopada 2016 r. do dnia zapłaty (pkt I), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.377,55 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.268 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt III), nakazał ściągnąć

od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wejherowie kwotę 896,26 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (IV).

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie stanu faktycznego ustalonego w następujący sposób:

Powodowie są współwłaścicielami lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość położonego w B. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy w Wejherowie, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). W dniu 13 listopada 2015 r. powodowie zawarli z pozwanym zakładem ubezpieczeń umowę ubezpieczenia, potwierdzoną polisą ubezpieczeniową numer (...). Okres ubezpieczenia został ustalony od dnia 14 listopada 2015 r. do dnia 13 listopada 2016 r. Zawarta przez strony umowa ubezpieczenia objęła w szczególności ochronę od zdarzeń losowych mienia powodów tj. mieszkanie, wyposażenie i rzeczy osobiste, w wariancie II z rozszerzeniem o powódź, gdzie odpowiednio dla każdej z tych kategorii suma ubezpieczenia została określona na kwoty 300.000zł, 30.000zł i 20.000zł. Zgodnie z przedmiotową polisą, do zawartej przez strony umowy zastosowanie miały ogólne warunki ubezpieczenia mienia oraz ogólne warunki ubezpieczeń pozakomunikacyjnych linii E. (...). Zgodnie z § 1 ust. 5 ogólnych warunków ubezpieczeń pozakomunikacyjnych linii E. zalanie to działanie cieczy, powstałe wskutek: opadów atmosferycznych, tj. wodą pochodzącą z naturalnych opadów w postaci deszczu lub topniejącego śniegu bądź gradu; wydostania się wody, pary lub płynów wskutek uszkodzenia urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej lub grzewczej; wydostania się wody z urządzeń domowych (sprzętów AGO) w wyniku ich awarii; cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń publicznej sieci kanalizacyjnej; przypadkowego i nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci wskazanych w ppkt 2. W myśl § 5 z zastrzeżeniem postanowień ustępów 2 i 3 poniżej, E. (...) nie ponosi odpowiedzialności: jeżeli Ubezpieczony wyrządził szkodę umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności; za szkodę wyrządzoną umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym; za zdarzenia powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, zamieszek, rozruchów, niepokojów społecznych., strajków, lokautów oraz aktów terroryzmu i sabotażu, a także konfiskaty, nacjonalizacji, przetrzymywania lub zarekwirowania mienia przez władzę oraz powstałe wskutek działania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego, promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego; za szkodę powstało wskutek osunięcia się ziemi, zapadania się ziemi, trzęsienia ziemi, upadku drzewa lub masztu, będących następstwem działalności ludzkiej. Wyłączenia wskazane w ust. 1 pkt 1) – 2) nie dotyczą ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków. Wyłączenie szkód wyrządzonych wskutek rażącego niedbalstw dotyczy (...) Odpowiedzialności Cywilnej Osób Fizycznych. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkody w mieniu, w posiadanie którego ubezpieczony lub osoby bliskie weszły w wyniku przestępstwa. Zgodnie z § 5 ust. 3 pkt. 3 ogólnych warunków ubezpieczenia mienia ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również szkód powstałych jako następstwo zamarzania i rozmarzania wody w urządzeniach i instalacjach, w tym także zalania spowodowanego przez rozmarzanie wody. W dniu 9 stycznia 2016 r. ok. godz. 18:00 do mieszkania powodów zapukała sąsiadka E. K. informując, iż w jej mieszkaniu przecieka sufit. Powódka udała się do jej mieszkania gdzie stwierdziła, że w kuchni E. K. cieknie z sufitu woda. I. M. pomagała sąsiadce w zbieraniu wody kiedy do mieszkania przyszedł jej 13 letni i powiedział, że również w jego pokoju z sufitu cieknie woda. Kiedy powódka wróciła do mieszkania stwierdziła, iż woda leje się po ścianach, znad okna i z oświetlenia halogenowego. Powódka wraz z synem zaczęła wynosić z mieszkania sprzęt elektroniczny. W chwili zdarzenia powódka była sama w mieszkaniu wraz z dziećmi. Mąż powódki był wówczas w zagranicznej delegacji. Mieszkania położone nad zalanyimi lokalami stanowi własność E. B.. E. B. nie zamieszkiwała wówczas w przedmiotowym lokalu. Jakiś czas wcześniej E. B. poinformowała P. B., że wyjeżdża do Niemiec i dała mu klucze do mieszkania. Przedmiotowe mieszkanie nie było w tym czasie ogrzewane. E. K. udało się dostać do mieszkania E. B. i zakręcić zawór. Z uwagi na zaistniałe zdarzenie konieczna była interwencja straży pożarnej oraz policji. Funkcjonariusze dokonali oględzin oraz zabezpieczyli mienie. Na miejsce zdarzenia przybył również syn E. B.. Powódka nigdy nie była w mieszkaniu E. B. i nie wiedziała co było przyczyną zalania. Kiedy na miejsce zdarzenia przyjechał P. B. zauważył, iż wodomierz należący do E. B. był w dwóch kawałkach wskutek czego nastąpiło zalanie. Syn sąsiadki E. B. S. B. był w mieszkaniu E. B. i również zauważył pęknięty wodomierz oraz czuł zimo panujące w lokalu. Wskutek zalania uszkodzone zostały meble w pokoju dziecięcym, biurko, podłogi, sufit oraz ściany. Z uwagi na zamoczenie ścian w kuchni zauważalna jest pleśń i grzyb w części okiennej. Powodom udało się wysuszyć

pomieszczenia jednakże nie zostały one jeszcze wyremontowane. Powodowie w dniu 15 stycznia 2016 r. zgłosili fakt powstania szkody pozwanemu zakładowi ubezpieczeń. Pismem z dnia 10 lutego 2016 r. pozwany stwierdził, iż brak jest podstaw do wypłaty odszkodowania. Jednocześnie wskazano, iż na podstawie zebranej dokumentacji pozwany ustalił, że szkoda powstała wskutek zamarznięcia wody w instalacji, a więc w wyniku zdarzenia wyłączonego z ochrony ubezpieczeniowej. Powodowie nie zgadzając się ze stanowiskiem pozwanego złożyli stosowne odwołanie. W kolejnych pismach pozwany podtrzymał swoje wcześniejsze stanowisko w sprawie. Pismem z dnia 13 czerwca 2016 r. powodowie wezwali pozwanego do zapłaty 10.000 zł w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. W odpowiedzi pozwany podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Przyczyną zalania mieszkania powódki w dniu 09 stycznia 2016 r. było zalenie mieszkania E. B. na skutek zamarznięcia wodomierza w nieogrzewanym mieszkaniu E. B. znajdującego się nad mieszkaniem powódki. Wodomierz znajdujący się w mieszkaniu E. B. jest urządzeniem wewnętrznym i był zamontowany w łazience. Mieszkanie stanowiące własność E. B. położone jest na najwyższej kondygnacji i nie było w chwili zdarzenia ogrzewane. Z uwagi na ujemne temperatury na zewnątrz mieszkanie uległo wychłodzeniu aż temperatura wewnątrz poniżej 0 stopni C.. Dopiero po odwilży przedmiotowy wodomierz pękł, a woda zalała nieogrzewane mieszkanie, co z kolei spowodowało zalanie sąsiadów mających mieszkanie na niższej kondygnacji. Zalanie wodą mieszkania powodów nastąpiło z mieszkania na piętrze znajdującego się bezpośrednio nad mieszkaniem powodów. Zakres szkód materialnych jest dość obszerny, typowy dla takich zdarzeń i obejmuje: uszkodzenie powłok malarskich na suficie i ścianach; powstanie zacieków; powstanie ognisk pleśni; uszkodzenie mebli oraz nieodwracalne uszkodzenie paneli podłogowych. Zakres szkód bezpośrednich został w dużym stopniu ograniczony dzięki wykonaniu przez powodów, podczas prac remontowych mieszkania, izolacji z folii ułożonej bezpośrednio pod deskowaniem starego stropu. Zastosowana folia uniemożliwiła przedostaniu się wody bezpośrednio na całą powierzchnię sufitów zarówno w zalanim pokoju jak i innych pomieszczeniach mieszkania powodów i znacząco ograniczyła zakres szkód. Budynek, w którym znajduje się mieszkanie powodów, został wzniesiony ok. 100 lat temu, w którym to okresie stropy wykonywano głównie w oparciu o drewniany ustrój nośny (belki), a do izolacji termiczno-akustycznej stosowano polepę (materiałem wiążącym jest glina, a wypełnieniem np. siewka, trociny, gruz, żużel itp.). Konstrukcja taka nie jest odporna na działanie wody, a mało tego, potrafi wodę skumulować i sukcesywnie oddawać (parowanie, odsączanie). W celu skutecznego usunięcia skutków zalania konieczne było wykonanie czynności w trzech etapach: pierwszy etap - ratowanie dobytku; drugi etap - usunięcie wody i suszenie; trzeci etap - usunięcie skutków zalania poprzez przywrócenie pierwotnego stanu. Koszt wartości szkody powstałej wskutek zalania mieszkania z uwzględnieniem kosztów odgrzybiania w wysokości 366,85 zł wynosi 15.369,85 zł netto, przy zastosowaniu 23% stawki podatku VAT 18.904,92 zł brutto, natomiast przy zastosowaniu 8% podatku VAT kwotę 16.203,24 zł brutto z pominięciem kosztów odgrzybiania w wysokości 366,85 zł.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że powództwa zasługiwało na uwzględnienie w części.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych i przeprowadzonych w sprawie dowodów, które poddano ocenie zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. określając, w jakim zakresie uznał je za wiarygodne.

Przechodząc do właściwych rozważań merytorycznych Sąd zważył, że powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Powodowie domagali się zasądzenia solidarnie kwoty 25.721,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Pozwany natomiast kwestionował żądania powodów w całości, podnosząc iż do szkody doszło wskutek zdarzenia, które z mocy umowy stron nie podlega ochronie. Odwołując się do treści art. 805 §1 i §2 k.c., Sąd wskazał, że kodeks cywilny nie określił pojęcia wypadku ubezpieczeniowego, pozostawiając to kryterium formalne umowie stron. Bezsporne w niniejszej sprawie było, iż w chwili zdarzenia tj. w dniu 9 stycznia 2016 r. mieszkanie powodów objęte było ochroną ubezpieczeniową wynikającą z zawartej przez strony postępowania umowy ubezpieczenia z dnia 13 listopada 2015 r. Zawarta przez strony umowa ubezpieczenia objęła w szczególności ochronę od zdarzeń losowych mienia powodów tj. mieszkanie, wyposażenie i rzeczy osobiste, w wariantcie II z rozszerzeniem o powódź, gdzie odpowiednio dla każdej z tych kategorii suma ubezpieczenia została określona na kwoty 300.000zł, 30.000zł i 20.000zł. Zgodnie z przedmiotową polisą, do zawartej przez strony umowy zastosowanie miały ogólne warunki ubezpieczenia mienia oraz ogólne warunki ubezpieczeń pozakomunikacyjnych

linii E. (...). W myśl § 1 ust. 5 ogólnych warunków ubezpieczeń pozakomunikacyjnych linii E. zalanie to działanie cieczy, powstałe wskutek: opadów atmosferycznych, tj. wodą pochodzącą z naturalnych opadów w postaci deszczu lub topniejącego śniegu bądź gradu; wydostania się wody, pary lub płynów wskutek uszkodzenia urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej lub grzewczej; wydostania się wody z urządzeń domowych (sprzętów AGO) w wyniku ich awarii; cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń publicznej sieci kanalizacyjnej; przypadkowego i nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci wskazanych w ppkt 2. W myśl § 5 z zastrzeżeniem postanowień ustępów 2 i 3 poniżej, E. (...) nie ponosi odpowiedzialności: jeżeli Ubezpieczony wyrządził szkodę umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności; za szkodę wyrządzoną umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym; za zdarzenia powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, zamieszek, rozruchów, niepokoju społecznych, strajków, lokautów oraz aktów terroryzmu i sabotażu, a także konfiskaty, nacjonalizacji, przetrzymywania lub zarekwirowania mienia przez władzę oraz powstałe wskutek działania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego, promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego; za szkodę powstałą wskutek osunięcia się ziemi, zapadania się ziemi, trzęsienia ziemi, upadku drzewa lub masztu, będących następstwem działalności ludzkiej. Wyłączenia wskazane w ust. 1 pkt 1) – 2) nie dotyczą ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków. Wyłączenie szkód wyrządzonych wskutek rażącego niedbalstwa dotyczy (...) Odpowiedzialności Cywilnej Osób Fizycznych. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkody w mieniu, w posiadanie którego ubezpieczony lub osoby bliskie weszły w wyniku przestępstwa. Zgodnie z § 5 ust. 3 pkt. 3 ogólnych warunków ubezpieczenia mienia ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również szkód powstałych jako następstwo zamarzania i rozmrażania wody w urządzeniach i instalacjach, w tym także zalania spowodowanego przez rozmrażanie wody. Ustalenia w przedmiocie przyczyn zalania nieruchomości powodów Sąd oparł w całości na opinii biegłego sądowego P. G., uznanej za miarodajną i wyczerpującą. Biegły wskazał, iż przyczyną zalania mieszkania powodów w dniu 09 stycznia 2016 r. było zamarznięcie wodomierza w nieogrzewanym mieszkaniu E. B. znajdującego się nad mieszkaniem powodów. Biegły podał, iż wodomierz znajdujący się w mieszkaniu E. B. jest z pewnością urządzeniem wewnętrznym i był zamontowany w łazience. Biegły wyjaśnił, iż właściciele mieszkań zapominają, że w lokalu są grzejniki, zlewy, woda. Kiedy wyjeżdżają zostawiają wszystko i liczą na to, że nie będzie mrozu. Zdaniem biegłego aby uniknąć przedmiotowej awarii należy wypuścić wodę z rur w mieszkaniu. Biegły wskazała, iż mieszkanie stanowiące własność E. B. położone jest na najwyższej kondygnacji i nie było w chwili zdarzenia ogrzewane. W ocenie biegłego z uwagi na ujemne temperatury na zewnątrz mieszkanie uległo wychłodzeniu aż temperatura wewnątrz poniżej 0 stopni C.. Biegły podkreślił, iż dopiero po odwilży przedmiotowy wodomierz pękł a woda zaczęła zalewać sąsiadów. W toku postępowania pozwany stał na stanowisku, iż z uwagi na okoliczność, że przyczyną powstania szkody było zalanie mieszkania w skutek zamarzania i rozmrażania wody w urządzeniach i instalacjach, która nie jest objęta ochroną ubezpieczenia, nie ponosi on odpowiedzialności za szkodę w majątku poszkodowanych i nie jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania. Z powyższym w ocenie Sądu nie sposób jednakże się zgodzić. Podkreślić bowiem należy, iż w przedmiotowej sprawie do awarii wskutek, której doszło do zalania mieszkania powodów nie doszło w mieszkaniu powodów a w mieszkaniu należącym do E. B. i położonym nad mieszkaniem powodów. Z opinii biegłego sądowego jednoznacznie wynika, iż przyczyną zalania mieszkania powodów był wyciek wody spowodowany pęknięciem wodomierza znajdującego się w mieszkaniu E. B. z uwagi na jego wcześniejsze zamarznięcie. Tym samym uznać należy, iż w niniejszej sprawie nie zaistniały żadne okoliczności wyłączające odpowiedzialność pozwanego w zakresie wypłaty powodom należnego odszkodowania. Podkreślić bowiem należy, iż przedmiotowa szkoda powstała z wyłącznej winy osoby trzeciej tj. właścicielki mieszkania położonego nad mieszkaniem powodów. E. B. opuszczając mieszkanie zaniechała bowiem wykonania należnych czynności pozwalających na prawidłowe zabezpieczenie mieszkania. Wskutek zaniechań E. B., która pozostawiła w zimę nie ogrzewane mieszkanie doszło wprawdzie do zamarznięcia wodomierza w jej mieszkaniu, a następnie wskutek jego rozmrażania doszło ostatecznie do jego pęknięcia i zalania mieszkania E. B.. Kolejnym dopiero zalaniem mieszkania E. B. spowodowało zalanie mieszkania powodów. Gdyby E. B. należycie szybko zareagowała na pęknięcie rur w swoim mieszkaniu i nie dopuściła do jego zalania to mieszkanie powodów nie doznałoby żadnych szkód. Zatem w ocenie Sądu bezpośrednią przyczyną powstania szkody w mieszkaniu powodów było zalanie mieszkania znajdującego się nad mieszkaniem powodów. Tym samym nie sposób uznać, iż powodowie mogli w jakikolwiek sposób zabezpieczyć zarówno przed powstaniem awarii jak i przed jej skutkami. Zdaniem Sądu zaakceptowanie stanowiska pozwanego

proceeding to the recognition, that despite the purchase of the insurance policy, the insureds cannot rely on the protection of the insurance policy even at the time when the direct cause of the damage is exclusively the action of the third parties. Such an assessment of the event that occurred would lead to the recognition, that the protection of the insurance policy, which the insureds were relying on, was in fact an illusory and superficial protection. The position of the defendant would be reasonable only in the situation when the damage to the property of the insureds would result from the insurance event. At the time when the insureds were relying on the general conditions of the insurance policy, they could have waived their liability. However, in the present case, we have a different situation. The insureds were not able to take any preventive measures. The court also noted that the insureds, by purchasing the extended insurance policy, were acting on a reasonable belief that in the event of damage to their property as a result of the actions of their neighbors, the defendant insurance company would pay them the necessary compensation. In view of the above, the court did not find any grounds for the defendant's position in the scope of the lack of liability of the insurance company for the damage that occurred in the insureds' property. In determining the amount of the reasonable costs of the repair of the insureds' property, the court relied on the opinion of the expert A. K. (1). In his opinion, the expert assessed the amount of the costs of the repair at the net amount of 15,369.85 zł, taking into account the cost of the VAT of 366.85 zł. At the same time, the expert applied a 23% VAT rate, resulting in a gross amount of 18,904.92 zł. In the court's assessment, the defendant's claim for the costs of the repair of the insureds' property is reasonable. In the proceedings, no evidence was presented to show that the damage to the insureds' property was a necessary consequence of the actions of the insureds. The court's findings in this regard were based on its own conviction that the accumulation of water and the creation of ideal conditions for the development of mold. The above, however, in no way can constitute an exclusive basis for the recognition, that the cost indicated in this regard is reasonable and necessary for the restoration of the insureds' property to the state before the damage. Reasonably, the defendant also questioned the reasonableness of the application of the 23% VAT rate. According to art. 41 ust. 12 of the Act on the Tax on Goods and Services of March 11, 2004, the 8% tax rate, of which it is spoken in the Act, (i.e. 8%) applies to the supply, construction, renovation, modernization, termomodernization or reconstruction of buildings or their parts included in the social housing program. Taking into account the provisions of law in the present case, it is reasonable to apply the 8% tax rate. In view of the above, the court, on the basis of the cited provisions, ruled in favor of the defendant (...) Spółki Akcyjnej with its headquarters in S. jointly and severally for the benefit of the insureds I. M. and K. M. the amount of 16,203.24 zł, including statutory interest for delay from the date of 14 November 2016 to the date of payment, as stated in point I of the judgment. Regarding interest, the court ruled in accordance with art. 481 of the Code of Civil Procedure, in accordance with which, if the debtor delays in fulfilling the obligation, the creditor may demand interest for the period of delay, even if no damage is caused and even if the delay is a result of circumstances for which the debtor is not liable. At the same time, the court was guided by the request of the insureds, who demanded interest from the date of filing the lawsuit to the date of payment. As indicated above, the evidence in the case did not allow for the acceptance of the claim for a higher amount than that awarded in point I of the judgment. Taking into account the above argumentation, the court in point II of the judgment rejected the claim of the insureds I. M. and K. M. in the remaining scope as unreasonable. Regarding the costs of the proceedings, the court ruled in point III of the judgment on the basis of art. 100 of the Code of Civil Procedure, proportionally and taking into account the partial consideration of the claims of the insureds.

The appeal against the above judgment was filed by the defendant, who requested that the judgment be set aside in part, to the extent of the first, third and fourth paragraphs, and that the judgment be set aside in full and the costs of the proceedings be awarded to both instances.

The defendant's appeal is based on the following grounds:

- violation of the provisions of substantive law in the form of art. 353⁽¹⁾ of the Code of Civil Procedure, art. 805 of the Code of Civil Procedure and art. 384 of the Code of Civil Procedure in conjunction with art. 65 of the Code of Civil Procedure and § 5 of the first paragraph of the general provisions with the symbol C- (...) (...) of the General Conditions of the Insurance Policy of the defendant with the symbol (...) through:

- recognition that the exemption of liability of the defendant in accordance with § 5 of the first paragraph of the common provisions of the OWU depends on the occurrence of the damage only as a result of the insured event,

- uznanie, że umowa ubezpieczenia mienia, jaka łączyła strony, nie może przewidywać wyłączeń odpowiedzialności pozwanego za szkody, które wynikają wyłącznie z działań osób trzecich, gdy ubezpieczeni nie mogli podjąć żadnych działań zapobiegawczych oraz że w świetle umowy pozwany mógłby nie odpowiadać tylko, gdyby do awarii doszło w mieszkaniu powodów.

W uzasadnieniu wskazał, że umowa stron nie daje żadnych podstaw do uznania, że przyjęte w § 5 ust. 3 pkt 1 postanowień OWU wyłączenie odpowiedzialności pozwanego (za szkody wynikające z zamarzania i rozmarzania wody w instalacji (w tym z wynikającego z tego zalania) zależne są od winy ubezpieczonego. Postanowienie jest sformułowane jednoznacznie, w żadnym miejscu nie zostało w umowie stron zapisane, że dodatkowym elementem wyłączenia odpowiedzialności pozwanego za takie szkody jest wina ubezpieczonego czy też przyjęcie warunku zastosowania wyłączenia tym, że ubezpieczony mógł się przed taką szkodą zabezpieczyć. Podkreślić trzeba, że strony umówiły się na określoną treść umowy, w tym objętą postanowieniami OWU i za uiszczona przez powodów składkę w kwocie 284 zł pozwany przyjął na siebie określone umową ryzyko. Pozwany nie przyjmuje odpowiedzialności za takie szkody, jaka akurat dotknęła powodów, o czym powodowie wiedzieli zawierając umowę, bowiem zapoznali się z OWU. Umowa nie daje podstaw do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego tylko z tego względu, że powodowie nie mają winy w zajściu zdarzenia. Wyłączanie odpowiedzialności ubezpieczyciela za niektóre zdarzenia, z którymi wiąże się zbyt duże ryzyko dla ubezpieczyciela, za które nie bierze on odpowiedzialności, jest dopuszczalne i powszechnie zresztą stosowane w obrocie. Ubezpieczyciel ma prawo zaproponować umowę, w której jego odpowiedzialność jest ograniczona; ubezpieczenie to (mienia) nie jest w szczególności ubezpieczeniem obowiązkowym, gdzie np. przy ubezpieczeniu odpowiedzialności posiadaczy pojazdów mechanicznych pozwany nie może ograniczyć swej odpowiedzialności, ukształtowanej przez ustawę.

Na rozprawie w dniu 15 maja 2019 r. powódka wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji poczynił szczegółowe ustalenia okoliczności faktycznych sprawy stosownie do potrzeb zakreślonych granicami żądania powoda i przeprowadził dokładną analizę dowodów zebranych w sprawie, oceniając je według zasad logiki w granicach określonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c., a także wskazał na podstawie prawnej rozstrzygnięcia, dając wyraz swojemu stanowisku w uzasadnieniu wyroku sporządzonym zgodnie z wymogami art. 328 § 2 k.p.c., przez co umożliwił kontrolę instancyjną rozstrzygnięcia.

Na obecnym etapie postępowania podstawa faktyczna sporu była bezsporna, jak i bezsporna była wysokość poniesionej przez powódkę szkody. Z uwagi na zarzuty apelacji kontrola zaskarżonego orzeczenia sprowadzała się jedynie do oceny prawnej przedstawionych w sprawie faktów w kontekście zakresu odpowiedzialności ubezpieczyciela.

W pierwszej kolejności podkreślić należało, że elementem składowym zawartej pomiędzy stronami umowy są Ogólne Warunki Ubezpieczeń P. L. E. (...) (k. 70-76), mające charakter wzorca umownego (art. 384 k.c. - ustalony przez jedną ze stron wzorzec umowy, w szczególności ogólne warunki umów, wzór umowy, regulamin, wiąże drugą stronę, jeżeli został jej doręczony przed zawarciem umowy).

Zgodnie z art. 385 § 2 zd. 1 k.c. wzorzec umowy powinien być sformułowany jednoznacznie i w sposób zrozumiały. Nakaz formułowania wzorca jednoznacznie i w sposób zrozumiały wiąże się ściśle z tym, że jest on przygotowywany albo przynajmniej wybrany do zastosowania przez jedną ze stron umowy, na co druga strona nie ma wpływu. O ile w przypadku postanowień objętych konsensem, zwłaszcza indywidualnie negocjowanych, obie strony są bezpośrednio zaangażowane w dbałość o transparentność postanowień, o tyle w przypadku wzorca ciężar w całości spoczywa na stronie posługującej się wzorcem. Korzystając z możliwości wykorzystania wzorca i uproszczonego sposobu jego inkorporacji w ramy stosunku prawnego - równoznacznych z możliwością jednostronnego kształtowania treści stosunku prawnego - proferent powinien zapewnić, że wynikające z wzorca normy, mające określać położenie

prawne adresata, a więc regulować jego prawa i obowiązki, będą dla niego zrozumiałe. Nie budzi wątpliwości, iż w każdym przypadku transparentność wzorca jest istotna dla adresata, który dąży do dostosowania swego działania do narzuconych mu norm wynikających z wzorca i ponosi za swe działania odpowiedzialność. Jest oczywiste, że nie powinien być wikłany w trudności interpretacyjne i konieczność dociekania znaczenia norm albo wręcz zmuszany do konsultacji prawniczych. Jest to tym bardziej istotne, że przygotowanie wzorca nie jest tak otwartym i przejrzystym procesem jak stanowienie prawa i nie pozwala sięgnąć do materiałów pomocniczych przydatnych dla wyjaśnienia znaczenia stanowionych norm. Nałożenie na stronę stosującą wzorec takiego obowiązku stwarza także podstawę dla reguły, że konsekwencje niezrozumiałości wzorca nie powinny obciążać jego adresata. Z tych względów wymaganie transparentności jest bardzo istotne, należy je interpretować i stosować w sposób rygorystyczny (zob. Roman Trzaskowski, Komentarz do art. 385 kodeksu cywilnego Lex).

Z przepisu art. 385 § 2 k.c. zd. 1 k.c. wynika, że ustawodawca rozróżnia dwa elementy transparentności wzorca: jego zrozumiałość oraz jednoznaczność. Jednoznaczność oznacza, że z uwzględnieniem tego samego proberza oceny - postanowienie może być rozumiane tylko w jeden sposób. Wymaganie jednoznaczności ma bowiem zapobiegać sformułowaniom, które mogą prowadzić do wieloznaczności tekstu, jest ono zatem spełnione tylko wtedy, gdy postanowienia wzorca nie budzą wątpliwości co do ich znaczenia, innymi słowy, gdy wynika z nich tylko jedna interpretacja (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2013 r., sygn. akt I CSK 313/12, LEX nr 1314141, G.Prawna NO (...), M.Pr.Bank. 2013/12/28-32, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt I CSK 720/14; LEX nr 1710341, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2016 r., sygn. akt I CSK 72/15; LEX nr 2036717, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2016 r., sygn. akt IV CSK 711/15, LEX nr 2151436). Brak jednoznaczności polega na tym, że ze względu na różne wchodzące w rachubę znaczenia tych samych pojęć postanowienie może być rozumiane na różne sposoby. Zgodnie z dominującą w orzecznictwie formułą zrozumiałość dotyczy natomiast zarówno treści, jak i formy wzorca (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2013 r., sygn. akt I CSK 313/12, LEX nr 1314141, G.Prawna NO (...), M.Pr.Bank. 2013/12/28-32; wyrok Sąd Najwyższy z dnia 13 czerwca 2012 r., sygn. akt II CSK 515/11; LEX nr 1231312, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., sygn. akt I CSK 531/13, LEX nr 1537260). Zrozumiałość oznacza przede wszystkim możliwość zrozumienia sensu postanowienia wzorcowego, tzn. możliwość zrekonstruowania znaczenia normatywnego, czyli tego, na czym polegają wynikające z tego postanowienia prawa albo obowiązki adresata albo inne skutki prawne. W wyroku z dnia 16 września 2016 r. (sygn. akt IV CSK 711/15) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że reguła transparentności treści wzorca odwołuje się do powinności posługiwania się przez przedsiębiorcę takim wzorcem, którego postanowienia nie są nieostre i nie mogą być podstawą nadania im różnych znaczeń, co prowadziłyby do odtworzenia kilku różniących się od siebie norm regulujących stosunek prawny łączący strony.

W konsekwencji uwzględniając stanowisko orzecznictwa oraz doktryny za ugruntowany uznać należy pogląd, że wymagania dotyczące transparentności wzorca nie są spełnione, gdy dokumenty doręczone konsumentowi zawierają uregulowania niejasne, wieloznaczne, mylące i obiektywnie niezrozumiałe dla przeciętnego adresata (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2016 r., sygn. akt IV CSK 711/15, LEX nr 2151436, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2006 r., sygn. akt V CSK 90/05, LEX nr 195430, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2007 r., sygn. akt IV CSK 307/06, LEX nr 238967). Obowiązek jednoznaczności oraz zrozumiałości języka wynika także z prawa europejskiego. Dyrektywa Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie niewłaściwych warunków umownych w umowach konsumenckich (Dz. Urz. WE 1993 L 95/29) w art. 5 zdanie pierwsze dyrektywy 93/13/EWG nakłada wymóg jasności i zrozumiałości języka, przy czym ta ostatnia przesłanka winna podlegać wykładni rozszerzającej (zob. wyrok (...) z dnia 30 kwietnia 2014 r., (...), A. K. (2), H. R. v. (...), (...) 2014, nr 4, s. 1-282, pkt 72; wyrok (...) z dnia 23 kwietnia 2015 r., (...), J.-C. H. v. (...) SA, (...) 2015, nr 4, s. 1-262, pkt 40).

Powyższe rozważania należało odnieść przede wszystkim do treści postanowienia zawartego w § 5 ust. 3 pkt 3 OWU, zgodnie z którym ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych jako następstwo zamarzenia i rozmarzenia wody w urządzeniach i instalacjach, w tym także zalania spowodowanego przez rozmarzanie wody. Z powyższego postanowienia umownego strona pozwana wywodziła w niniejszej sprawie brak odpowiedzialności za zdarzenie, na którym powódka oparła swoje roszczenie.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe postanowienie nie jest jednoznaczne, bowiem w kontekście całokształtu unormowań OWU nasuwa istotne wątpliwości interpretacyjne. Należy wskazać, że zdarzenie ubezpieczeniowe takie jak zalanie zostało w OWU rozróżnione jako działanie cieczy powstałe wskutek m. in. wydostania się wody z sieci wodociągowej, czy też działania osób trzecich (§ 2 pkt 64 lit. s ppkt 3). Dodatkowo – jak stanowią OWU - ochrona ubezpieczeniowa wyłączona jest w przypadku szkód powstałych na skutek umyślnego działania ubezpieczonego bądź jego rażącego niedbalstwa albo umyślnego działania osoby pozostającej z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym (§ 3 pkt 1 i 2). Przy takim rozróżnieniu zdarzeń, tj. przede wszystkim przy wyszczególnieniu zalania jako zdarzenia powstałego na skutek działania osób trzecich oraz uzależnienia odpowiedzialności ubezpieczyciela od zachowania ubezpieczonego bądź osoby pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, szczególne unormowanie wyłączające odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkody powstałe jako następstwo zamarzania i rozmarzania wody w urządzeniach i instalacjach, w tym także zalania spowodowanego przez rozmarzanie wody należało uznać za budzące istotne wątpliwości i niejasne. Nie ma przy tym znaczenia, że sens tego postanowienia – w oderwaniu od pozostałych regulacji wynikających z OWU - pod względem reguł językowych, jest możliwy do wywnioskowania. Nie zwalnia to bowiem sądu w procesie jego wykładni od uwzględnienia innych dyrektyw interpretacyjnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt I CSK 443/16 LEX nr 2297407). W tym przypadku nie może ująć uwadze, że powyższe postanowienie jest postanowieniem szczególnym (zawartym w części II OWU dotyczącej ochrony mienia), tym bardziej powinno precyzyjnie regulować zakres odpowiedzialności. Niniejszy spór sprowadzał się do ustalenia tego, czy szkoda powstała na skutek następstwa zamarzania i rozmarzania wody w urządzeniach i instalacjach, w tym także zalania spowodowanego przez rozmarzanie wody musi mieć związek z zachowaniem ubezpieczonego (ewentualnie osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym) czy też tego związku nie musi mieć, przez co wyłączenie odpowiedzialności będzie miało miejsce również w sytuacji zachowania osób trzecich. W ocenie Sądu Okręgowego z uwagi na rozróżnienie zdarzenia zalania jako zdarzenia powstałego na skutek działania osób trzecich jak i rozróżnienie odpowiedzialności ubezpieczyciela w zależności od zachowania ubezpieczonego, powyższe szczególne postanowienie wyłączające odpowiedzialność ubezpieczyciela w razie zalania spowodowanego rozmarzającą wodą powinno precyzyjnie odnosić się do sytuacji działania samego ubezpieczonego jak i działania osób trzecich. Innymi słowy powinno wyraźnie wskazywać na osobowy zakres działania skutkującego zamarzaniem i rozmarzaniem wody w urządzeniach i instalacjach oraz zalaniem spowodowanym przez rozmarzanie wody. Samo pominięcie tej kwestii nie może prowadzić do stwierdzenia, że odpowiedzialność ubezpieczyciela nie jest uzależniona od takiego rozróżnienia. Nasuwają się bowiem wątpliwości interpretacyjne w świetle unormowań części ogólnej OWU, o których była mowa powyżej. Jeszcze raz należało podkreślić, że sformułowania użyte we wzorcu umownym nie mogą budzić wątpliwości, także w kontekście całości regulacji wynikających z treści OWU. Skoro takie wątpliwości interpretacyjne zaistniały, to należało zastosować przepis art. 385 § 2 zd. 2 k.c.

Brak zachowania wymogu transparentności wzorca zgodnie z treścią art. 385 § 2 zd. 1 k.c. może prowadzić do braku związania nim stron, czy to całości, czy też w części (niejednoznaczna pod względem treści klauzula umowna wzorca może zostać uznana za niedozwolone postanowienie umowne). Ustalenie, że doszło do naruszenia reguł transparentności wzorca skutkuje jednak w pierwszej kolejności koniecznością dokonania odpowiedniej wykładni jego postanowień, w szczególności z uwzględnieniem zasady in dubio contra proferentem, tj. wątpliwości interpretacyjne, niedające się usunąć w drodze ogólnych zasad wykładni oświadczeń woli, powinny być interpretowane na niekorzyść autora tekstu umowy wywołującego wątpliwości. Strona, która korzysta z faktycznej swobody formułowania tekstu umowy, ponosi bowiem ryzyko jego niejasnej redakcji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt I CSK 443/16).

W okolicznościach niniejszej sprawy oznacza to, że skoro część ogólna OWU wyklucza odpowiedzialność ubezpieczyciela w sytuacjach umyślnego działania ubezpieczonego bądź jego rażącego niedbalstwa (ewentualnie umyślnego działania osoby pozostającej z ubezpieczonym w gospodarstwie domowym), a zalanie definiuje również jako skutek działania osoby trzeciej (a zatem działanie szerokiego kręgu osób, a nie tylko osoby pozostającej z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym), to interpretacja spornego zapisu § 5 ust. 3 pkt 3 OWU dokonana na korzyść ubezpieczonego musi zmierzać do stwierdzenia, że szczególne wyłączenie odpowiedzialności

ubezpieczyciela za szkodę w mieniu spowodowaną zamarzaniem i rozmarzaniem wody w urządzeniach i instalacjach oraz zalaniem spowodowanym przez rozmarzanie wody należy również ograniczyć do zachowania samego ubezpieczonego (ewentualnie osoby pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym).

Reasumując, ubezpieczyciel ma obowiązek jasnego i jednoznacznego formułowania ogólnych warunków ubezpieczenia oraz pozostałych dokumentów koniecznych przy zawarciu umowy i ponosi konsekwencje wszelkich uchybień w tym zakresie, a dla zwolnienia go od odpowiedzialności nie wystarczy stwierdzenie, że przedstawił OWU ubezpieczającemu, który mógł się z nimi zapoznać, jeżeli dokumenty te zawierały uregulowania niejasne, wieloznaczne, mylące i obiektywnie niezrozumiałe dla przeciętnego adresata (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2007 r., sygn. akt IV CSK 307/06 LEX nr 238967). W grę wchodzi bowiem wówczas zasada *in dubio contra proferentem*, co miało miejsce w niniejszej sprawie. Sprowadza się to do tego, że wobec braku precyzji w sformułowaniu zakresu szczególnego wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela (§ 5 ust. 3 pkt 3 OWU), należało ten zakres ustalić z uwzględnieniem reguł ogólnych zawartych w OWU (§ 3 pkt 1 i 2).

W niniejszej sprawie nie mogło ująć uwadze, że umowa ubezpieczenia pełni funkcję ochronną i przy wykładni jej postanowień nie można tracić z pola widzenia tego jej zasadniczego celu. Poszukiwanie przez zakład ubezpieczeń jak najszerszego kręgu możliwości uchylenia się od świadczenia na rzecz ubezpieczonego jest nie tylko niezgodne z celem ubezpieczenia, lecz także stanowi akt nielojalności i złej wiary, który nie zasługuje na ochronę prawną (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2006 r., sygn. akt V CSK 90/05). Awaria instalacji wodociągowej spowodowana działaniem osoby trzeciej, na które to działania osoba ubezpieczona nie ma żadnego wpływu jest niewątpliwie zdarzeniem losowym, które co do zasady powinno być objęte ochroną ubezpieczeniową. Są to zdarzenia będące skutkiem szeregu następstw (o czym świadczą okoliczności niniejszej sprawy), a nie zdarzenia nagłe, tym bardziej nie można, co do zasady wiązać ich z siłą wyższą. W ocenie Sądu Okręgowego umowa ubezpieczenia powinna dawać gwarancję ochrony przed skutkami wadliwego działania osób trzecich, przed którymi nie można w żaden sposób się zabezpieczyć. Wynika to z samej istoty gwarancji ubezpieczeniowej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy – w myśl przepisu art. 385 k.p.c. – apelację oddalił uznając, że nie zasługuje ona na uwzględnienie.

del. SSR Hanna Thomas SSO Krzysztof Gajewski SSO Krzysztof Solecki